

Duna–Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél

XXVII. évfolyam, 146. szám

2024/6.

Ady Endre: Békesség ünnepén

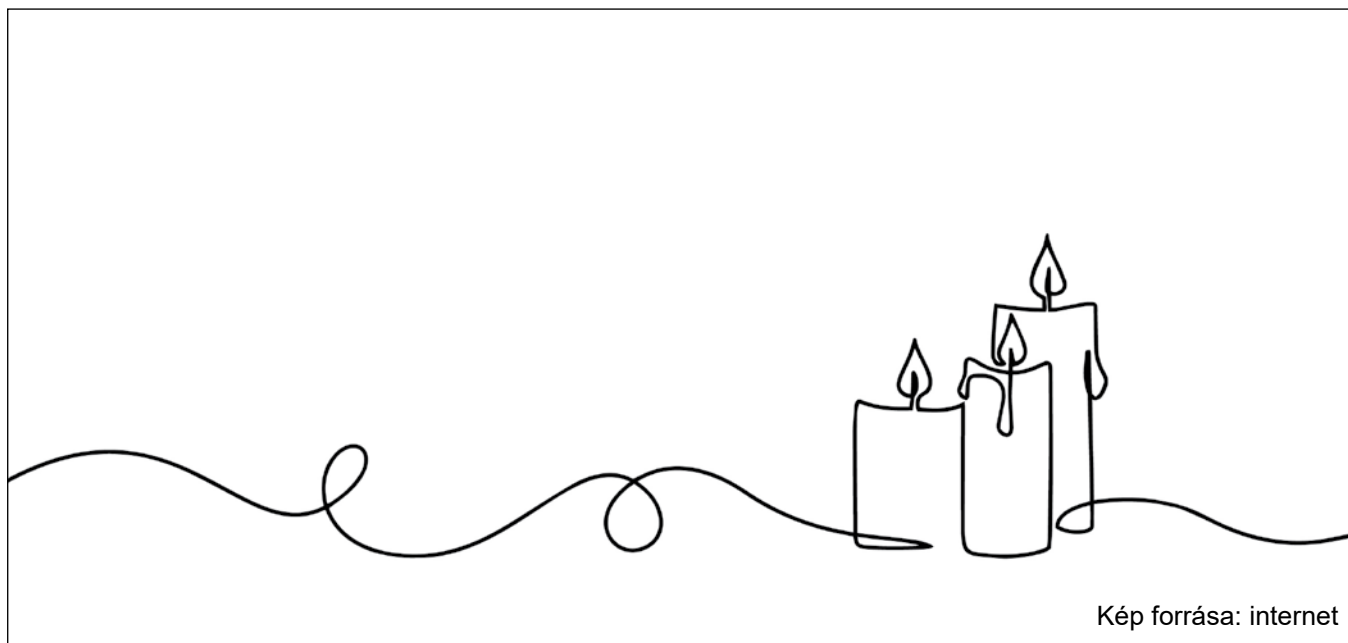
Békesség most tinéktek, emberek.
Örvendezzél, derék világ,
Hangozzatok, jámbor legendák,
Zsolozsmák, bibliák, imák.
Kicsi gyertyák, lobogjatok föl,
Bóduljunk tömjénnek szagán!...
Szép dolog ez!... Így kell csinálni
Minden karácsony-éjszakán...
Hejh, szép az istenes legenda,
A csillag, a jászol, az élet,
Ki lehetne még vele húzni
Talán még néhány ezer évet...
Békesség hát néktek, emberek,
Örvendezzék a vak, a béna:
A jászol benne van a legendában
S a jászolban benne a széna...
Különben is az élet csupa vígság,
Útvesztőkből csillag vezet ki,
A pásztorok és bölcs királyok
Szinte futnak - egymást szeretni
S a betlehemi félhivatalosban
Miként egykor meg vala írva:
Mindenkit jászolánál várja
Az arany, a tömjén, a mirrha...

Örvendezzél, derék világ,
Harsogjatok, jó, égi villik,
Örvendezzél, derék világ,

Te meg vagy váltva tudniillik.
Lobogj, kis gyertya! Meg nem árthat
Ennyi kis fény tán a világnak.
Odakint szörnyű nagy a kétség,
Odakint szörnyű a sötétség.
Odakint szörnyű vaksötétben
Sirály sikoltoz, vércse víjog,
Bagoly huhog, kóbor eb szűkül...
Odakint valami nagy titkot
Rejteget a sötét világ,
Jó lesz mormolni szaporábban
A szent zsolozsmát, bibliát.
A föld könnyektől terhesült meg
S a terhesült föld ing, remeg,
A vajudó kinnak gyümölcse
Nem lehet más, csak szörnyeteg...
Ami sóhaj, nyögés, kín, szenny volt
És rettentett a földgolyón,
Vad orkánban kitörni készül,
Világot törve, rombolón,

Évezredes tragédiának
Bosszuló vége fenyeget,
Vad éhesen, vad harcra készen
Állnak iszonyú seregek...
A Messiást nem várják immár,
Nem kell többé a Messiás,
Hazug a megváltás meséje,
Szentségtelen a szentírás,
Hazug minden, amit az ember
Évezredekkel istenné tett,
Csak egy igazság - közös jussú
S egyenlő végű -, ez az: élet...
Ám nézz ki az éjszakába,
Örvendezzél, derék világ,
Hangozzatok, jámbor legendák,
Zsolozsmák, bibliák, imák,
Ne halljátok a föld-dübörgést,
Menjen tovább a szürke élet,

Közelg a földi végétélet...
Addig lobogj csak, kicsi gyertya,
Harsogjatok csak, égi villik,
Örvendezzél, derék világ,
Te meg vagy váltva tudniillik.

Kép forrása: internet

Segítők képzése

Hogy is szól a mondás? Ha Katalin kopog..... akkor nyiss ajtót neki! :))) November 25-én, borongós időben, de várakozással, derűs kedvvel jöttünk 3 napos szakmai tanácskozásunk helyszínére a Bencsik tanyára, Szentkirályra.

A képzésre, amely választható továbbképzésként 10 kreditpontot ér, több vármegyéből Jász-Nagykun-Szolnok, Békés, Nógrád, Pest, Bács-Kiskun és Csongrád-Csanád érkeztek falu- és tanyagondnok kollégák, összesen 27-en.

Egymás üdvözlése után Csörszné Kati ismertette a Falugondnok segítők kulcsszerepben című háromnapos szakmai tanácskozás programját, majd mindenki elmondhatta mi történt vele az elmúlt időszakban akár a szakma, akár a magánélet területén.

Ebéd után Bozóné Soós Marianna, a Bács-Kiskun Vármegyei Rendőr-főkapitányság rendőr alezredese „A mindenki lehet áldozat” című előadásában a gyermekek sérelmére elkövetett bűncselekményeket helyezte a középpontba. Bemutatta a Fecskefészek programot, aminek célja a gyermekek sérelmére elkövetett, a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekményekkel szembeni jog- és szakszerű fellépés megerősítése. Az előadó a résztvevőkkel közösen határozta meg, hogy mi a falu- és tanyagondnok szerepe a hatékony gyermekvédelemben,

ebben milyen erőforrások állnak a rendelkezésére, és meddig terjed a kompetenciahatára.

A délutáni kávészünet után közös filmnézés következett. Az 1997 évben készült Alul semmi című film vetítése előtt Sümeginé Ország Edit adott szempontokat (amelyeket Eperjesi Tamás szupervizortól kapott) a film nézésére vonatkozóan. Pl. vesztesség, élethazugság, megoldáskeresés, csoportdinamika, testképzavar, családi és nemi szerepek. A végén mindenki egyetértett abban, hogy ezt a filmet akár Magyarországon a valóságban is forgathatták volna.

A nap zárásaként, a szentkirályi tanyagondnokok ízletes vacsorával vendégelték meg kollégáikat ami aranylő fácánleves és lekváros bukta volt. Mindenki jóllakottan és elégedetten állt fel a vacsoraasztaltól.

Képzésünk második napjának délutánját a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet munkatársa Matolcsi-Papp Zoltán szakértői módszertani referens előadására került sor, amelyben kitért a falu- és tanyagondnokság szakmai programjára, a tevékenység adminisztrációra, a jogszabályi elvárásokra és megfelelésre, a GDPR-re illetve a képzési-, és továbbképzési kötelezettségre. A résztvevők és az előadó között interaktív kapcsolat jött létre, minden résztvevő feltehetette az őt érintő, érdeklő kérdéseket és azokra kielégítő, szakmailag alátámasztott választ kaphatott.

Kora délután Polgár Péter rendőrezredes prezentációja következett, ami sokrétű információval szolgált számunkra. Statisztikát mutatott be a közúti balesetek számának alakulásáról, az előidéző okokról: úgy, mint az elsőbbség meg nem adása, gyorshajítás, kanyarodás szabályainak be nem tartása, figyelmetlenség, követési távolság be nem tartása, előzés szabályainak figyelmen kívül hagyása. Előadásában felhívta a figyelmet: a fő cél – ahogy már évek óta – hogy a legtöbb balesetért felelős „három gyilkost” kiszűrjék: a gyorshajítást, az ittas járművezetést és a biztonsági öv használatának hiányát. Az előadó néhány információt is megosztott a 2025-re tervezett KRESZ módosítással kapcsolatban, majd kötetlen beszélgetésben a résztvevők személyes tapasztalataikról is beszámolhattak, illetve tehettek fel kérdéseket.

A késő délutáni órákban a Soproni borvidék, a szőlőfajták és a soproni borok bemutatásával folytattuk a programot, aminek szakmai vezetője dr. Hajdu Edit szőlőnemesítő volt.

Előadásában ismertette, hogy a Soproni borvidék Magyarország egyik legrégebbi borvidéke, amely az Alpok lábánál, a Fertő tó déli partján és a Soproni-hegység lankáin terül el, teljes területe 4287 hektár. Bemutatta a borvidék szőlő termesztésének történetét a kelta kortól napjainkig. Sopron és környéke ma elsősorban vörösbor termeléséről híres, a kékfrankos ma már soproni specialitás.

Telepítésre engedélyezett borszőlő fajták

- Fehér fajták: Chardonnay, Zöld veltelini, Sauvignon blanc, Zenit, Irsai Olivér
- Kék fajták: Kékfrankos, Zweigelt, Cabernet sauvignon, Cabernet franc, Merlot, Pinot noir, Syrah

A jellemző szőlőfajták ismertetését és bemutatását követően, hogy mi is meggyőződhattunk a borok kiváló minőségéről, borkóstolást végeztünk. Rendelkezésünkre álltak fehér és vörösborok Sopron legjobb pincészeitől. A tényleges kóstolás előtt ismeretűt hallottunk a borkóstolás fogalmáról, a kóstolás technikájáról. Aztán következett a borkóstolás a bor szemrevételezésével, tisztaságának, színének megjelenésével, az illatanyagok befogadásával és az ízleléssel, amely az édességet, savasságot, testeséget, aromát hivatott megállapítani. A kóstolón résztvevő borfajták: Irsai Olivér, Kékfrankos, Merlot, Cabernet

sauvignon, Chardonnay, valamint egy Chardonnay pezsgő is helyet kapott a kóstolási palettán.

Képzésünk harmadik napjának délelőttje a Kertész Zsannett által írt, Hevér Dániel rendezte Valami madarak című film megtekintésével folytatódott. A filmről bevezető gondolatokat dr. Duró Annamária osztott meg velünk, majd a film megtekintése után mindenki megfogalmazhatta érzéseit a látottakkal kapcsolatosan.

A film témája különösen érzékeny területeket érint, társadalmunk körtüneteként is felfogható: megjelennek benne az elmagányosodás, a feleslegesség érzés, a magyarországi idősellátás problémái is. A falu- és tanyagondnokok gyakran találkoznak idős, esetleg magukra maradt emberekkel, ahol időnként a kis eredmények elérése is sok erőfeszítésbe kerül, viszont, ha kialakult a bizalom, a rászorulókat bátran fordulnak tanácsért, meghall-

gatásért, segítségért. A társadalmi változások kapcsán, az átalakult családmodellben nagy szerep juthat a segítőknak, akiknek a legnehezebb helyzetekben is meg kell találniuk a kapaszkodót, amelyekkel segíthetik a rászorulókat, esetleg tanácsot adhatnak a hozzátartozóknak.

Délután megbeszéltük a három nap tapasztalatait, majd értékeltük a programot és átvettük a képzés elvégzését igazoló dokumentumot és minden résztvevő kis ajándéksomagot kapott.

Köszönet illeti azokat a kollégánkat, akik jó szívvel kínáltak minket azokból a finomságokból, amit a csapat megvendégelésére hoztak!

Örülök, hogy ismét tartalmas időt töltöttünk együtt, a beszélgetésekből, egymás tapasztalataiból épülhettünk. Hasznos munkát és jó egészséget kívánok Mindenkinek!

Kovácsné Lázár Ilona, Szentkirály

Szakmatámogatás

2021 óta 11 területi egység, Területi Szakmatámogatási Rendszer (TSZR) látja el az alap és szakosított szociális szolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások szakmatámogatási (módszertani) feladatait.

Egyesületünk működési területének öt vármegyéje négy területi egység illetékeségi területét érinti, amelyek közül hárommal más sikerült közös szakmai napon részt venni. 2024. márciusában Mezőberényben, a Csongrád-Csanád és Békés vármegyei, áprilisban a Hajdu-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei, november hónapban pedig a Pest és Nógrád vármegyei területi szakmatámogatási konzorcium meghívásának tehattünk eleget.

2024. november 20-án a Nógrád vármegyei Terény községben a Johannita Segítő Szolgálat Gyermektábora adott helyet a TSZR szervezésében megvalósult a falu- és tanyagondnoki találkozóknak.

A programon a Katolikus Szeretetszolgálat, mint konzorciumvezető részéről Dr. Csizmás Ágnes szakmai koordinátor, a vendéglátó Terény település részéről Horváth Balázs polgármester köszöntötte a résztvevőket.

Ezután Bognár László szakterületi vezető (Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Közép-Magyarországi Régió) beszámolt a falu- és tanyagondnoki szolgálatok szakmatámogatási rendszeréről, majd a Nógrád Vármegyei Kormányhivatal munkatársai tartottak előadást a falu- és tanyagondnoki szolgálatok ellenőrzésének tapasztalatairól. A kávészünet után Sümeginé Ország Edit mutatta be egyesületünk szakmai munkáját, 2023 és 2024 évi szakmai programjait a falugondnoki találkozótól, a képzé-

seken át egészen a határon átnyúló kapcsolatokig.

A szakmai napon elhangzottakról szóló közös beszélgetés és a Nódrágikumnak számító kézzel-lábbal megszólaltatott harangok megtekintése után közös ebéddel zárult a szakmai program.

Remélem a jövőben lesz alkalmunk a Bács-Kiskun és Tolna vármegyei TSZR falu- és tanyagondnoki szakmai napján is részt venni, és bemutatni egyesületünk szakmai tevékenységét.

Parkolási igazolvány

Egyesületünk kitartó munkájának köszönhetően a 218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról 2024.07.01-től az alábbiak szerint módosult:

2/A. § (1) A 2. §-ban meghatározott mozgásában korlátozott személyen kívül igazolványra az a működési engedéllyel rendelkező intézmény jogosult, amely (...)

d) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott da) a 2. § d) pontjában meghatározott személyt ellátó fogyatékos személyek otthona, és

db) támogató szolgáltatást vagy falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatást nyújtó szociális szolgáltató (...)

Hírek

Új irodába költözünk!

Egyesületünk irodája 2024 december hónapban két emelettel lejjebb költözik.

Új posta címünk: 2025 január 1-jétől 6000 Kecskemét, Irinyi u. 17. földszint 12.

Telefonos (76/507-543) és e-mail (info@falugondnoksag.hu) elérhetőségünk változatlan marad.

Tájékoztatás tagdíj fizetésről

Lassan az év végéhez közeledve szeretnénk emlékeztetni minden falu- és tanyagondnokot - aki megküldte a tagsági jogviszonyról szóló nyilatkozatát -, hogy a jövő évben se feledkezzen el a tagdíj – 3.000,- Ft/év – megfizetéséről.

A 2025 évi tagdíj fizetésének módjai:

- banki átutalással az Egyesület OTP-nél vezetett 11732002-20364300 számú bankszámlájára

(a közlemény rovatban fel kell tüntetni a tag nevét),

- készpénzben:

- o előzetes egyeztetés után személyesen az Egyesület irodájában (6000 Kecskemét, Irinyi u. 17. földszint 12.),

- o közgyűlés napján és annak helyszínén.

A 2025 évi tagdíj fizetési határideje: a közgyűlés napja.

Tanyafórum Kelebián

Kelebia község az idén ünnepli fennállásának 100. évfordulóját. Az első képviselő-testület, a trianoni döntés sötét árnyékában 1924. decemberében tartotta alakuló ülését. Ez az oka annak, hogy minden évben az utolsó hónapban tartjuk a falu születésnapját. Az európai keresztény kultúrkörben az adventi időszak, a karácsonyi ünnepkör és az újév kezdete –örvendetes módon– egymáshoz közeli időpontra esnek. Ehhez kapcsolódik községünk közigazgatási területének megalakulása. Ezen három egység tartalmát latolgatva, azt egyetlen gondolattal kifejezve: születésről, újjászületésről kell beszélnünk. Az újjászületés, a megújulási szándék igazán a közösségben érlelődik meg, és hoz mások számára is gyümölcsöt, magunk számára pedig lelki békét.

A centenáriumi év megnyitója a tavalyi falualapítás ünnepén, decemberben lebonyolódott. Azóta több rendezvénnel tiszteltük a falu múltját és jelenét alakító közösségek előtt. Ilyen

rendezvény volt Kelebián az a fórum, amelyen a tanyavilággal foglalkoztunk. Szerettük volna bemutatni azokat az értékeket, amelyek a tanyasi emberek sajátosságai. Ezért nem a vasútföldi tanyaházba, hanem a faluközpontban lévő rendezvényházba hívtuk a lakosokat azzal a szándékkal, hogy látókörtüket bővítsük, ismereteiket gyarapítsuk. Több mint százan vettek részt a rendezvényen, amely arra enged következtetni, hogy a kívülállókat is érdekli a tanyasi élet izgalmas világa.

A fórum vendége volt Bácskai Gabriella filmrendező és Dányi Lajos operatőr, akik alkotói voltak a kelebiai tanyasort bemutató dokumentumfilmnek. „Ahol mégsem kolbászból van a kerítés” című film forgatásában Bíró Zoltán és Kocsis György tanyagondnokok segítettek a szakmai stáb munkáját. A film 2022. óta vesz részt nemzetközi és hazai filmfesztiválokon. A siker töretlen. Egyértelművé vált számunkra, hogy a távoli kis közösségek tagjainak lelkivilága, életér-

A rendezvényen Sümeginé Ország Edit a magyar tanyáról, az ott kialakult életformáról adott évszázadokon átívelő áttekintést. A magyar tanyához több mint 30 éve szorosan kapcsolódik a tanyagondnoki szolgálat, ami a tanyákon, külterületen élők mindennapjaiban nyújt nélkülözhetetlen segítséget. Megemlékezésre került, hogy az öt vármegye falu- és tanyagondnokait összefogó Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete 1997 évben Kelebián alakult meg. A tanyát, a tanyasi életet Edit a tanyagondnokok által készített képekből összeállított fotókiállítás bemutatásával színesítette. A vándorkiállítás anyaga hetekig Kelebián maradt, így azoknak is volt lehetőségük megtekinteni, akik nem tudtak részt venni a rendezvényen.

zése nem földrajzi elhelyezkedés kérdése, hanem az emberi lélek mélyebb rétegeiből fakad, amely nációktól független, és nyugodtan mondható, hogy egyértelműen ugyanazon transzcendens erőből táplálkozik. Az őszinteség, gyermeki nyitottság és egyszerűség jellemzi. Mindez a közösségek épülése szempontjából rendkívül fontos és iránymutató mindannyiunknak. Hálás vagyok a pódiumbeszélgetés résztvevőinek és Sebestyén István moderátornak. Igazán családi és baráti hangulatú volt a találkozó.

Maczkó József, polgármester

Falu- és tanyagondnoki képzés

2024 évben Kecskeméten, négy vármegye 34 falu- és tanyagondnoka részvételével, két csoportban valósult meg falu- és tanyagondnoki képzés egyesületünk közreműködésével.

Az előző évek gyakorlatától eltérően Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata az idén nem kötött együttműködési megállapodást más vármegyék önkormányzatával, ezért egyesületünk külön-külön megkereste működési területe többi vármegyéjének - Békés, Csongrád-Csanád, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest - önkormányzatát, és felajánlotta képzési szolgáltatását. Végül a sikeres ajánlattétel, és a többi vármegye önkormányzatával folytatott egyeztetés eredményeként egyesületünk végezte a falu- és tanyagondnokok képzését a Pest vármegyei falu- és tanyagondnokok kivételével.

A képzések - a lassan két évtizede együtt dolgozó - stabil oktató és szakember team-mel - Csörsz né Zelenák Katalin, Dr. Hajdu Edit, Eperjesi Tamás, Ghyczy Gellért, Komáromi László, Kőváriné dr. Bartha Ágens, Lacza Annamária, Molnár Ferenc, Pongóné Kovács Erika, Sümeginé Ország Edit, Szilvási László, Tóth Márta - valósultak meg, akik több éves, a szociális segítség területén szerzett tapasztalattal rendelkeznek.

A 170 órás képzés nagyon fontos része a terepgyakorlat, aminek része a helyi és a megyei gyakorlat.

A helyi gyakorlat része a szeniorlátogatás, amely során 11 szenior tanyagondnok - Apró Zoltán, Bíró Zoltán, Boda Jánosné, Császár János, Csorba Tamás, Frittmann János, Karácsonyi Gergely, Kovácsné Kacz Erika, Mojzinger Ildikó, Rauné Hegedűs Éva, Turcsán István - adta át tapasztalatát a hivatását egy éven belül, vagy még csak a jövőben kezdő falu- és tanyagondnokok számára.

Szintén a helyi gyakorlat keretében kell a képzésben résztvevőknek megszervezni a falu- és tanyafórumokat. Mivel 4 településről 2-2 tanyagondnok is részt vett a képzéseken, így 30 fórum megvalósulására, látogatására került sor október hónapban.

A megyei gyakorlat során a képzés hallgatói részt vettek a járszágói falugondnoki találkozón, és ellátogattak Kecskeméten a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kecskeméti Csoportjához és a Komplex Hajléktalanellátó és Rehabilitációs Központjába, valamint és a Kecskeméti EGYMI Juhar utcai tagintézményébe, ahol a középsúlyos értelmi fogyatékos tanköteles korú gyermekek oktatása, nevelése és fejlesztése folyik.

A vizsgára bocsátás feltétele a záródolgozat megírása, amiben 8 órában csoportos felkészítés, és igény esetén egyéni konzultáció kereté-

ben is kaptak segítséget a képzésben résztvevők. Nagyon szép munkák születtek!

A vizsgákra november utolsó két hetében került sor. Mindkét vizsgabizottság tagjai - dr. Andrászi-Tóth Veronika a Belügyminisztérium Szociális és Gyermejjóléti Szolgáltatások Főosztálya főosztályvezetője, Bartus István a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet referense és Sümeginé Ország Edit egyesületünk munkatársa; valamint Szarvák Mónika a Belügyminisztérium Szociális és Gyermejjóléti Szolgáltatások

Főosztályának munkatársa, Bartus István a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet referense és Dr. Mák Kornél a Bács-Kiskun Vármegyei közgyűlés alelnöke – kiemelték a záródolgozatok és a vizsgázók felkészültségének magas színvonalát. A 34 fő közül 28 fő kiválóan megfelelt minősítésű tanúsítványt vehetett át. Mindenkinek gratulálunk!

Nagyon bízunk benne, hogy 2025 évben is együtt tudunk működni a vármegyei önkormányzatokkal, és részt tudunk venni a falu- és tanyagondnokok képzésében.

Magyarország fái

Naspolyák

A naspolya félreismert, sőt szimbolikájában pedig félrevitt gyümölcsfaj. Annak ellenére, hogy az eredetét, areáját tekintve még mindig vannak kétségei a botanikusoknak, még inkább a genetikusoknak – azt mégis állíthatjuk, hogy különleges csemege. Nem véletlenül már az ókori szerzők is felfigyeltek rá, Nagy Károly pedig a 8. században javasolta a termesztését. A Szt. Gallen-i kolostor gazdasági működésében ugyancsak szerepet játszott. Igaz, az elmúlás körében: temetői faként telepítették a bencés szerzetesek, Németországban is.

A naspolya gyümölcse

A középkor egyik sikeres gyümölcse volt, késő ősszel betakarítva, épp a gyümölcsökben legszegényesebb időben fontos vitaminforrás lett. Érthetően szerepére és küllemére felfigyeltek minden olyan térségben, ahol foglalkoztak a termesztésével és fogyasztották is. Meglepő, hogy pont ilyen helyeken, pl. angolok, franciák, németek kezdtek legkorábban a gyümölcs megjelenése miatt visolyogni tőle. Tényleg lehet a gyümölcs formájában, fizikai tartalmában erotikus jellemzőket találni, de a gondot csak a fogyasztásban és a termesztésében a visszaesés okán tudjuk sajnálni.

A hazai szakirodalomban gazdagon jelentkezik a naspolya. Lippay János pontos leírást adott róla, Nadányi János pedig Erdélyben francia és spanyol szerzők munkáiból vette fordításokkal segítette az eligazodást. A reneszánszban a magyar közízlés egyértelműen csak a fogyasztás oldalán közelítette meg a gyümölcsét: művészi megjelenítésének számtalan példáját ismerjük.

A 18-19. században már nálunk sem számított divatos gyümölcsfélének, noha a szegény emberek számára fontos vitaminforrás marad a téli időszakokban. Ismerünk olyan forrásokat, mely szerint a szegény, éhező gyermekeknek a budai kofák naspolyát osztogattak. A kertészeti oktatás nagy alakja, Entz Ferenc oldalakat szentelt a naspolyának a Kertészeti Füzetek munkájában. A visszatekintést lezárva, a 19-20. század fordulóján is még fontos gyümölcsnek számított. 1935-ben a fák számát is összeírták, azóta csak becsléseink vannak, akárcsak kimaradt a naspolya a világ összes gyümölcsfajainak összesítő statisztikájából.

Ha olykor találkozunk naspolyával, elsősorban őstermelők, vagy tömegközlekedési csomópontokon kínálják gyakran borsos áron, mert nincs! Pest, Bács-Kiskun, Csongrád-Csanád és Békés vármegyékben még gyakoribb. A friss gyümölcs kínálata a jellemző, csak elvétve kapható lekvár, dzsem, liktárium naspolyából. Törökországban, Iránban, Örményországban annyira kedvelik, hogy sajátos megjelenésű tortát is készítenek naspolyából.

Nálunk a legtöbb naspolyafa Szentesi rózsavirágú, melynek genetikai eredetét most kezdik tisztázni. A Notthingam, a Breda, a Frandriai és egyéb fajták kiváló ízűek és a gyümölcsök nagyok is. Ismerünk 7 cm átmérőjű orosz és ukrán tájfajtákat is, de különlegesen számít egy régi mag nélküli fajta, amelyet már a 16. században leírtak. Újabban növekszik az

A naspolya virága

érdeklődés iránta, mert igen magas az antioxidáns tartalma, a gyümölcs beltartalmi adatai is kedvezőek.

A naspolya ökológiai igényei alapján szinte bárhol termesztethető; mivel kistermetű a fája, olykor bokornak is kialakítható. S mivel általában öntermékenyülő, egymagában ültetve is jól terem. Alakító metszés után csak ritkán kíván metszést. Mivel későn, májusban virágzik, nagyon ritka alkalom, ha a bimbók, vagy virágok károsodnak. Egyedüli ellensége valószínűleg a kis és a nagy farontó lepkefaj hernyója. Aki ismeri a naspolyafát, a hernyó ürüléke jelzi, hogy a hernyó a bélszövetben pusztítja a vesszőt, vagy ágakat. Ezideig a mechanikai védekezés a legjobb módszer, a fűrási helyen bevezetett dróttal a kártevő elpusztítható.

Surányi Dezső

DUNA-TISZA KÖZI FALUGONDNOKI HÍRLEVÉL

Kiadja:

a **Falugondnokok**

Duna-Tisza Közi Egyesülete

e-mail: info@falugondnoksag.hu
honlap: www.falugondnoksag.hu
iroda: 6000 Kecskemét, Irinyi u. 17.

Telefonszám:

06-76/507-543

Fax: 06-76/507-544

Szerkeszti:

Csörszné Zelenák Katalin
Sümeгинé Ország Edit, Kovács Edit

Tördelő: **Almási László**

Rajz: **Vida Ágnes**

Engedélyszám: 2.9/776-1/2006

Nyomda: Print 2000, Kecskemét